

Legg-Calve-Perthes sykdom hos hund.

Hva er LCP?

Anatomi: Hofteleddet består av hofteskålen (acetabulum) og lårshalshodet (caput femoris).

LCP er en sykdom i hofteleddet som skyldes nedsatt blodtilførsel til området. Virkningen av dette er at det oppstår nekrose (celledød) i lårshalshodets benvev. Selv om man vet hvilke forandringer som skjer, er man enda usikker på årsaken til at sykdommen oppstår.

I veterinærlitteratur ble sykdommen først beskrevet av Tutt i 1935, mens sykdommen på humansiden allerede ble beskrevet i 1909 av ortopedene Arthur T. Legg, Jaques Calvé og George Perthes. Av disse tre har også sykdommen fått sitt navn.

Hos mennesker er det flest gutter som får LCP, mens hos hunder ser det ut til at individets kjønn ikke har noe å si. Det som er felles både hos mennesker og hunder er at sykdommen oppstår i tidlig alder.

Sykdommen oppstår oftest hos hunder av små rase (<12 kg), og utvikles oftest i alderen 4 til 9 mnd. I de fleste tilfeller vil sykdommen oppdages før hunden er 1 år.

Symptomer

De første tegnene på sykdom vil ofte være halting på ett av bakbeina (en hund kan få LCP i begge bakbenene, men dette er svært sjelden). Graden av halthet utvikles som oftest over flere uker. En hund med LCP vil ha mye smerter, og med økende benvevstap vil også hunden i høyst mulig grad unngå å legge vekt på beinet. Går hunden lenge nok uten behandling vil man kunne se muskeltap og i noen tilfeller lamhet i det affiserte benet.

Diagnose

Selv om en hund har symptomene nevnt ovenfor er dette ikke tilstrekkelig for å stille en diagnose. For å gjøre dette må man ta røntgen, og ofte må dette gjøres i flere omganger over tid. Grunnen til dette er at i et tidlig stadium vil forandringene på knoklene være så små (men kan likevel være store nok til at hunden blir halt), at de vil være svært vanskelig å oppdage på røntgenbildene. Tar man derimot regelmessige bilder over tid, vil man være i stand til å se forandringene. Det første man ser er økt rom i hoftegropen rundt knokkelen, forandringer på selve lårshalshodet vil man ikke kunne se før kroppen har resorbert det døde beinvevet.

Behandling

Er man tidlig ute og oppdager sykdommen på et tidlig stadium, kan man knyte opp det affiserte benet i en slynge. Klarer man å stabilisere leddet og holde det i ro over lengre tid, kan det i noen tilfeller være nok til at beinvevet leger seg selv. I samråd med veterinær gis det oftest smertestillende medikamenter i «hviletiden». Ofte er det slik at sykdommen ikke oppdages før det er for sent for denne type behandling. Derfor er også den vanligste behandlingen for LCP operasjon der man fjerner den affiserte lårbenskulen. Etter operasjon kan det ta opp til et år før hunden bruker benet tilnærmet normalt. De fleste hundene som blir operert vil ha en lett haltende gange, men de vil i det minste være smertefri. Små hunder med denne sykdommen har god prognose med rette behandling, og jo mindre muskelsvinn hunden har før operasjonen desto raskere vil den komme seg etterpå.

Arvelighet

Man klarer ikke helt å enes om arveligheten til LCP. Noen mener lidelsen er autosomal recessiv, andre sier den nedarves multigenetisk, mens noen mener man per dags dato ikke kan bevise arveligheten, men at sannsynligheten for at det er en arvelig lidelse er stor.

Etter å ha vært i kontakt med flere norske veterinærer er svaret som går igjen at siden lidelsen i stor grad er rasebettinget og viser familiær disposisjon, antar man at arv spiller en rolle i utviklingen av lidelsen. I forbindelse med avl av disponerte hunder, anbefales det å følge pkt 4.1 i NKKs avlsstrategi:

Kun funksjonelt, klinisk friske hunder skal brukes i avl (dvs at hunder med denne lidelsen ikke skal brukes i avl).